

Veelzijdigheid troef op florerend biologisch bedrijf

Peter Oomen en zijn vrouw Marja hebben samen met hun twee zonen Bastiaan en Jasper een biologische veehouderij aan de rand van het schitterende natuurgebied 'Kampina' en de Oisterwijkse Bossen & Vennen in Oirschot nabij Boxtel. Dochter Claudia is osteopaat in Tiel. Beide zonen Bastiaan (27) en Jasper (21) wonen op de boerderij.

Bastiaan is afgestudeerd aan de Universiteit van Wageningen. Hij heeft daar de opleiding Dierwetenschappen gevolgd en behaald. "Het gaat voornamelijk over het functioneren van dieren in onze samenleving. De dieren houden we voor onze voedselvoorziening, om ons gezelschap te houden, voor natuurbehoud of ter educatie en recreatie. Hoe kunnen deze dieren zich aanpassen aan hun omgeving en hoe maken we die omgeving zo optimaal mogelijk? Fundamentele biologische kennis van het dier is daarbij essentieel, maar ook maatschappelijke aspecten komen aan bod," aldus Bastiaan. Jasper is nu nog bezig met zijn studie aan de Universiteit in Wageningen en volgt de opleiding Agrotechnologie. Deze opleiding is in hoofdzaak gericht op de samenwerking tussen techniek, plant, dier en leefomgeving. "Een ideale opleiding als je een bedrijf runt midden in de natuur," zegt Jasper.

Ontstaan bedrijf

De vader van Peter had 600 vleesveekalveren om af te mesten en daarnaast Belgische Witblauerunderen. "Op vrij jonge leeftijd is mijn vader overleden, Marja en ik hebben toen het

bedrijf overgenomen, maar kwamen er al snel achter dat bij het houden van vleeskalveren niet onze passie lag. We stonden voor een moeilijke keuze, of doorgaan met de vleeskalveren of proberen om een biologische zoogkoeien houderij op te zetten in samenwerking met Vereniging Natuurmonumenten. In drie weken tijd hebben we besloten om al de vleeskalveren van de hand te doen en met Natuurmonumenten om tafel te gaan en te kijken wat daar de mogelijkheden waren." In 1992-1993 hebben Peter en Marja de knoop doorgehakt en zijn ze 1100 ha natuurgrond gaan pachten van Natuurmonumenten. Voordat de knoop werd doorgehakt is onderzocht welke dieren ze het best konden houden op deze natuurgronden en al snel werd duidelijk dat het de Blonde d'Aquitane moest worden. Peter en Marja wilden dat het een **biologische** veehouderij zou worden. In het jaar 2000 kreeg Peter het verzoek van Natuurmonumenten om ook Brandroderunderen te laten grazen in het natuurgebied. "De vleeskwiteit van deze Brandroderunderen is dermate anders dan die van de Blondes dat we hier later toch weer vanaf gestapt zijn." Kwaad kan Peter nog worden als hij terugdenkt aan allerlei regels die jaren terug bedacht zijn door overheidsinstanties, welke niet werkbaar waren in zo'n groot gebied als de 'Kampina'. "Door de jaren heen is de samenwerking met Natuurmonumenten steeds beter geworden. Dit hebben we bereikt door steeds met elkaar in gesprek te blijven gaan."

Veestapel

Op dit moment grazen er 100 moederdieren in het natuurgebied. "Je hebt niet alles altijd onder controle maar toch hebben 95 van de 100 dieren afgekalfd. Een vrij hoog aantal," zegt Bastiaan. Elke dag gaat Peter met de jeep meerdere keren kijken in het natuurgebied, ook Bastiaan doet meerdere rondes met zijn quad en houdt vooral de koeien in de gaten die moeten kalven. In een speciale wei kunnen de koeien afkalven. Hier kunnen hekken geplaatst worden om de dieren apart te zetten. Binnen twee dagen krijgen de kalveren het

oormerk in. Voordat ik het verslag maakte hebben Peter en Bastiaan ons, fotograaf Donné Hegger en ik, een rondleiding gegeven in het natuurgebied. Het is echt een schitterend gezicht hoe je de dieren rustig in het natuurgebied ziet grazen. Ook is het geweldig dat de 1100ha opengesteld is voor wandelaars en fietsers. "Je ziet alleen maar tevreden mensen en Natuurmonumenten is hier ook erg bij gebaat," vertellen Peter en Bastiaan. Op dit moment grazen nog enkele Brandroderunderen van de familie Ooms in het natuurgebied, deze zijn allemaal drachtig met een embryo. Het valt op dat men heel duidelijk gaat selecteren met embryo's en met de juiste stieren die de vrouwelijke dieren moeten dekken. Niet alleen de Brandroderunderen maar ook de mindere Blonde d'Aquitaines krijgen een embryo ingezet.

Ook lopen er meerdere paarden van de familie Oomen in het natuurgebied, maar hierover verderop in het verslag meer.

Bedrijfsopzet

Huiskavel 10ha, natuurgebied 1100ha, weilanden tegen natuurgebied Kampina aan 200ha, klein natuurgebied Beekdal 50ha, bouwland waarop men luzerne en zonnebloemen verbouwd 40ha. En als laatste heeft de familie nog 5ha tarwe, 7ha gerst en 4ha haver. Ruim 1400ha totaal. In de winterdag worden de dieren in het natuurgebied bijgevoerd met voer van alle gewassen hierboven genoemd. Het bedrijf is hiermee volledig zelfvoorzienend en koopt geen krachtvoer en ruwvoer aan. Ook vee dat binnen op de stal staat krijgt de bovengenoemde producten. Vitamines en mineralen worden niet extra bijgevoerd en de koppel is al ruim 20 jaar niet meer ontwormd. "Zolang het met de vruchtbaarheid en de groei bij de dieren goed zit, zijn deze taken overbodig, omdat vruchtbaarheid en groei de eerste indicator van de vitamine- en mineralenbalans zijn," aldus Bastiaan.

Het allerbelangrijkste is gemakkelijke geboortes

Aan het eind van het jaar gaan de kalveren naar binnen. De rest van de veestapel blijft in de herfst en winterdag gewoon grazen in het natuurgebied. In de winter worden ze wel bijgevoerd. De stiertjes worden verkocht aan een afmester en de vaarskalveren worden aangehouden. Na twee jaar worden deze geselecteerd, de beste dieren worden aangehouden en lopen dan in het natuurgebied bij de stier en bij de rest wordt een embryo ingezet. Recent nog embryo's aan-gekocht bij Hans Spekenbrink. Binnen nu en vijf jaar wil men het aantal moederdieren uitbreiden naar 150 stuks. Kwaliteit staat echt voorop. Er wordt vooral geselecteerd op karakter, beenwerk en melkgift. Bastiaan: "Het allerbelangrijkste is gemakkelijke geboortes, omdat je niet altijd alles onder controle hebt."

Apart gezet voor het afkalven

Marja, Jasper, Bastiaan en Peter Oomen

Bij de boerderij loopt op dit moment een vaars en de jonge stier Peter Pan, die is gefokt door Ed en Marjan Neerincx. De stier, een zoon van Imposant is ingeschreven met AV86. Imposant v.Titan uit de bekende Aurora AV92 is ingeschreven met AV91 met een ontwikkeling van 94. Moeder van het stiertje is Cauet Roz-dochter Historia AV88. De aankoop van deze stier was een bewuste keus volgens Peter en zijn beide zoons, een foklijn met lichte geboortes. Stier Peter Pan moet dan over enige tijd de vaarzen dekken in het natuurgebied. Destijds is de stier Rico van fokker H. Soppe uit Coevorden gekocht. Hier hebben ze veel plezier van gehad, goede nakomelingen waar men nu nog profijt van heeft. De vader van Rico was Galant AV90 en vadersvader Bolino. De moeder van Rico was Excellent-dochter Linda AV88. Hierna werd Garantie v.Orion ingezet, fokker J. Kampert. De stier is gefokt uit Norali van de Bosch AV88. De stier heeft een jaar gedekt bij de familie Oomen.

Jasper met Peter Pan

Op dit moment wordt Lido du Moulin ingezet, hij loopt in het natuurgebied, maar dan wel in een afgerasterde wei. De vader van Lido is de bekende Franse stier Arlequin v.Ronald. Moeder van Lido is de alom bekende Arielle du Moulin AV91. Deze Orion-dochter komt uit Urielle du Moulin AV92 met een ontwikkeling van 95 punten! Dit is het derde jaar dat Lido de dames in het natuurgebied moet dekken. Bastian is bijzonder trots op deze stier en als je de pinken en vaarzen bekijkt begrijp je al snel waarom. "Het geboortegemak is super en dan heb je er alle vrouwen in dat alles goed komt," zegt Bastiaan. Na enkele weken groeien de kalveren vrij snel, de meeste zijn lang, hoog en de bespierung komt al vrij snel. Inmiddels heeft een van de eerste dochters van Lido, na een ongelukje, op 19 maanden zonder enige hulp gekalfd. Dit was natuurlijk niet de bedoeling, maar geeft wel aan hoe vruchtbaar deze pink is en dat het afkalfgemak best was. "Voor ons bedrijf is het allerbelangrijkste een korte draagtijd met als gevolg kleine kalveren welke gemakkelijk geboren

worden, liefst zonder hulp en zeker zonder keizersneden. Dergelijke kalveren groeien snel en zonder problemen uit tot sterke dieren voorzien van een goede vleesopdruk en goede slachtkwaliteit," zegt Bastiaan. De stier Lido is voor menig wandelaar in het natuurgebied een schitterend plaatje. In de afgelopen winter werd hij door Bastiaan gemeten met een schofthoogte van 1.66m. De stier is vrij lang en heel goed bespierend. Jammer genoeg is de stier nog niet ingeschreven. "Dit zal aankomende winter wel gebeuren," laat Bastiaan weten.

Paarden

De paarden worden in hoofdzaak getraind door Jasper. "We hebben op dit moment 50 paarden van jong naar oud en er staan altijd acht paarden in de manege," aldus Jasper. Vroeger was het een hobby van Peter om met pony's en paarden te werken. Zoon Jasper deelt deze hobby en hierdoor hebben ze deze tak aan hun bedrijf toegevoegd, 30 paarden lopen er op dit moment in het natuurgebied en de rest wordt getraind door Jasper. In de manege worden de springpaarden allemaal opgeleid voor het grote werk.

Goede samenwerking met Natuurmonumenten

"Het allerbelangrijkste is het fokken," zegt Jasper "En vervolgens streng selecteren op kwaliteit. Vanaf drie jaar gaan we selecteren en vanaf vijf tot zes jaar krijgen we een redelijk goed beeld of ze geschikt zijn voor de top van de springpaarden. Meerdere goede springpaarden zijn verkocht naar het buitenland, onder anderen naar Canada en Amerika. Vol trots zien wij dan op de sportzenders dat onze springpaarden het heel goed doen," vertelt Jasper. Natuurlijk helpt de hele familie mee met het voeren van de paarden en ook het uitmesten. De grote passie van Jasper zijn niet alleen de paarden maar ook de Blondes.

Bed & Breakfast

Door de schitterende ligging van het bedrijf is er naast de Blonde d'Aquitaine en paarden ook een Bed & Breakfast opgezet door Peter en Marja. Ze verhuren een appartement voor acht personen en een appartement voor twee personen. De 11 verschillende natuurgebieden in Oirschot verkennen is een onvergetelijke gebeurtenis. Unieke landgoederen, dichtbegroeide bossen, uitgestrekte heidevelden, bloemrijke graslanden, bolle akkers, landelijke beekdalen en plantrijke vennen wisselen elkaar af. Deze gebieden verkennen kan met behulp van fiets- en wandelroutes. Op veel boerderijen staan de deuren open voor liefhebbers van smakelijke streekproducten. Peter: "Natuurlijk kunnen de mensen vrij in het natuurgebied de Blonde d'Aquitaines en de paarden bewonderen, daarom is het ook belangrijk dat de samenwerking met natuurmonumenten goed is. Ook zij moeten achter onze plannen staan."

Vleespakketten

De familie Oomen zet het vlees van de Blondes af bij twee boerderijwinkels nabij Oirschot. Er worden pakketten verkocht van 10 kg en uiteraard kan men het vlees ook in kleinverpakking kopen. Toekomstdroom van Bastiaan is om binnen enkele jaren de dieren aan huis te kunnen laten slachten middels een mobiele slachterij. Alle faciliteiten voor opslag en verpakken zijn reeds aanwezig. Dit voorkomt stress en komt hiermee de vlees kwaliteiten ten goede. Hij zal dan uiteraard eerst met de gemeente om tafel moeten. "Wensen heeft iedereen en die moet je ook hebben als je een bedrijf draaiende wilt houden," zegt Peter.

Lido du Moulin

Hoog bezoek

In 2003 bracht Kroonprins Willem-Alexander in zijn functie als voorzitter van de Commissie Integraal Waterbeheer een informeel werkbezoek aan het natuurgebied en de vleesboerderij van Peter en Marja aan de bosrand. Daarbij mocht absoluut geen pers aanwezig zijn, vandaar dat alle mensen die betrokken waren bij het bezoek op het hart werd gedrukt te zwijgen over de komst. Het bezoek van Willem-Alexander, waarbij de Vereniging Natuurmonumenten als gastheer fungeerde, stond onder andere in het teken van een rondleiding in het natuurgebied Kampina waar het vee loopt. Daarna gingen de aanwezigen naar de boerderij van de familie Oomen. Hier werd gediscussieerd door verschillende vertegenwoordigers van de Provincie Brabant. "Na de discussie werd er een lunch aangeboden die werd verzorgd door Marja," laat Peter vol trots weten. Allen keken met een goed gevoel terug op het bezoek van de kroonprins. Wethouder Van den Oetelaar complimenteerde de familie Oomen voor de gastvrijheid en prima ontvangst.

Bastiaan bij Lido du Moulin

Conclusie

Een veelzijdige familie die volop geniet van hun werk. Er zijn nog wensen die ze binnen vijf jaar proberen te realiseren: het uitbreiden van de veestapel en hiermee ook de vleesafzet. Ook het uitbreiden van enkele honderden hectare natuurgrond staat boven aan het verlanglijstje. Tot slot, het bouwen van een nieuwe stal voor het jongvee. Wat de familie Oomen ook belangrijk vindt is de betrokkenheid van mensen voor het biologisch gebeuren op en om de boerderij. Vooral nu in coronatijd kopen de mensen veel bewuster en dat komt ook de streekproducten en vlees van de Blonde d'Aquitaine ten goede. Voor vele Blondéfokkers is het daarom heel interessant om eens een kijkje te nemen bij de familie Oomen en het natuurgebied Kampina met zijn Blondes.

Tekst: Robert Morsink Foto's: Donné Hegger